

Věrnost černé zvěře domovským okrskům

Soubor certifikovaných map s odborným obsahem

Miloš Ježek & Tomáš Kušta
Katedra myslivosti a lesnické zoologie
Fakulta lesnická a dřevařská
Česká zemědělská univerzita v Praze

Anotace

Černá zvěř je obecně považována za velice nestálou a často měnící svá stávaníště. Mezi myslivci je považována za zvěř velice těžko obhospodařovatelnou a neznající hranice honiteb. Často mezi myslivci přetrvávají obecně tradované „pravdy“, které ale často neodrážejí současnou realitu. Stále se zvyšující početní stavy černé zvěře a rozšiřování jejího areálu výskytu vyžadují přehodnocení dosud získaných poznatků o etologii a chování černé zvěře a použití exaktních dat o chování černé zvěře. Právě zmíněné znalosti o prostorových nárocích jsou základem hospodaření se zvěří. Tento soubor map je založen na telemetrickém sledování, tzn. skutečném pohybu, černé zvěře a může tak být vodítkem pro uživatele honiteb při stanovení jejich plánů hospodaření. Z výsledků je evidentní, že divoká prasata mají velice výrazně menší prostorové nároky než se původně uvažovalo, a je k jejich hospodaření je tak nutno přistupovat.

Studijní území

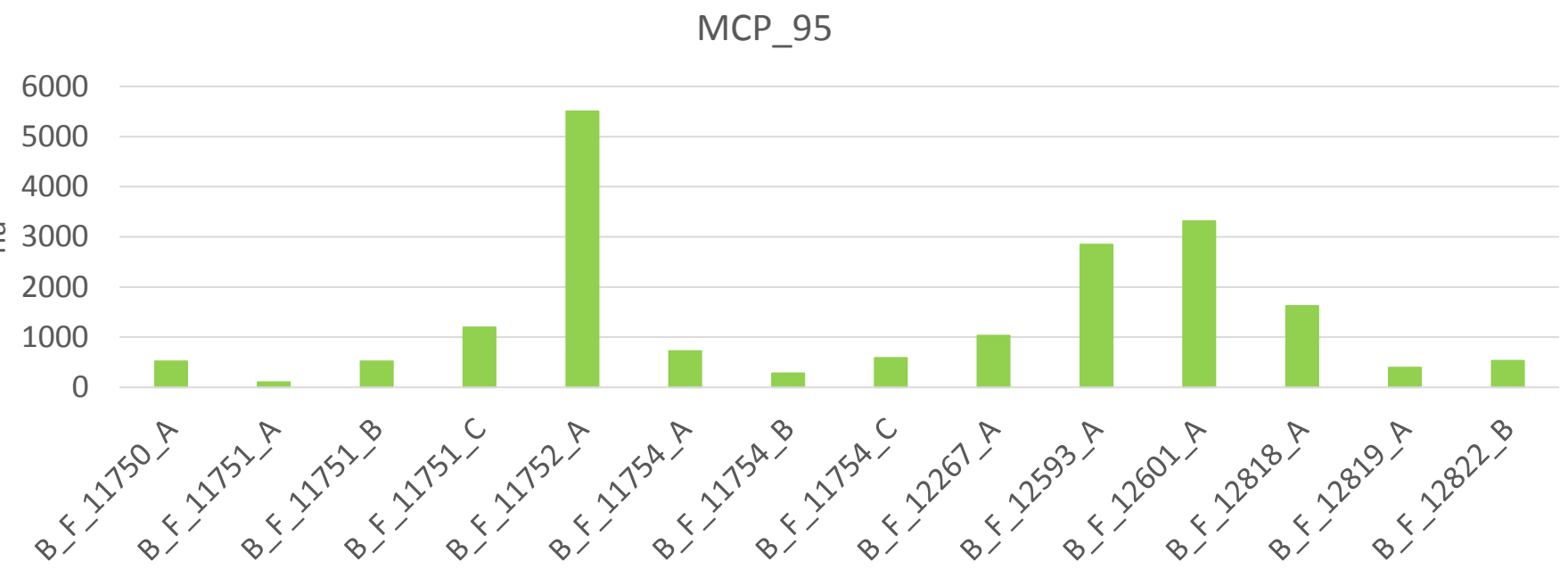
Zvěř byla značena GPS obojkem a sledována v několika lokalitách. Jedná se o lokality: Doupovské hory, NP Šumava, Podhůří Šumavy (oblast Vyššího Brodu), Dražanská vrchovina, Písecké hory. Všechny tato území jsou diametrálně odlišné a to jak v topografickém pojetí, tak v systému zemědělského, lesnického i mysliveckého hospodaření. Oblast Doupovských hor je území střední nadmořské výšky, s dostatkem přirozené potravy a bez zemědělského hospodaření a bez významnějšího vlivu člověka. Oblast NP Šumava představuje potravně chudou oblast s drsnými klimatickými podmínkami a bez zemědělského hospodaření. Oblast okolí Vyššího Brodu představuje extenzivní zemědělskou krajinu s bohatou mozaikou smíšených lesních porostů. A v případě Dražanské vrchoviny se jedná o intenzivní zemědělskou krajinu s mozaikovitým zastoupením menších lesních komplexů.

Metodika

Analýzy jsou založeny na telemetrickém sledování černé zvěře v letech 2012 – 2016. Celkem bylo sledováno 22 kusů černé. Průměrná doba sledování je 258 dní. Celkem k hodnocení bylo použito 231 365 relevantních pozic získaných z GPS obojků. Interval mezi jednotlivými pozicemi byl 1 resp. 2 hodiny, v závislosti na nastavení obojků. Primární analýza relevantnosti dat a jejich přesnosti byla prováděna v programu GPS Plus X a následné analýzy prostorových vztahů v programu ArcGIS 10.2. Jako základní měřítko prostorové aktivity byla využita metoda Minimum convex polygon (MCP) a metoda Kernel Density Estimator (KDE), které byly kalkulovány pomocí nástroje ArcMET (Movement Ecology Tools for ArcGIS). Pro MCP a KDE byly kalkulovány 95%, 75% a 50% případy.

Výsledky

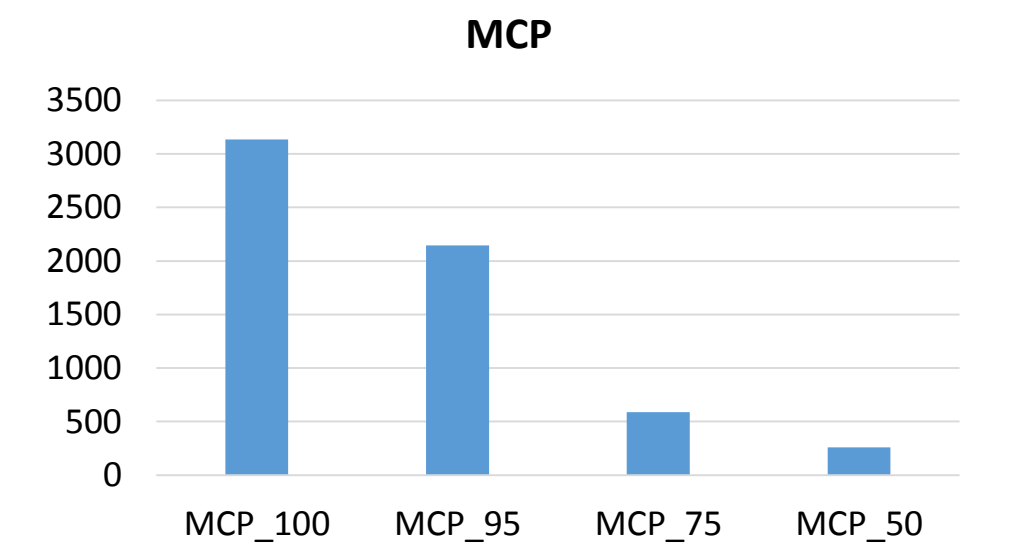
Výsledky jsou prezentovány v grafické formě pomocí map. Vzhledem ke kratším dobám sledování, je znázorněn vždy domovský okrsek za celé období sledování. Pro ilustraci jsou u bachyně 11750 znázorněny i jednotlivé sezónní domovské okrsky. Vzhledem k tomu, že podobně jako u bachyně 11750 tak i u ostatních sledovaných jedinců nedochází k významným sezónním změnám ve využití prostoru, jsme je u ostatních nezobrazovali.

V této tabulce jsou uvedeny velikosti domovských okrsků jednotlivých sledovaných bachyní ve variantě MCP 95% za celé období sledování (v některých případech kratší než 1 rok).

Závěr

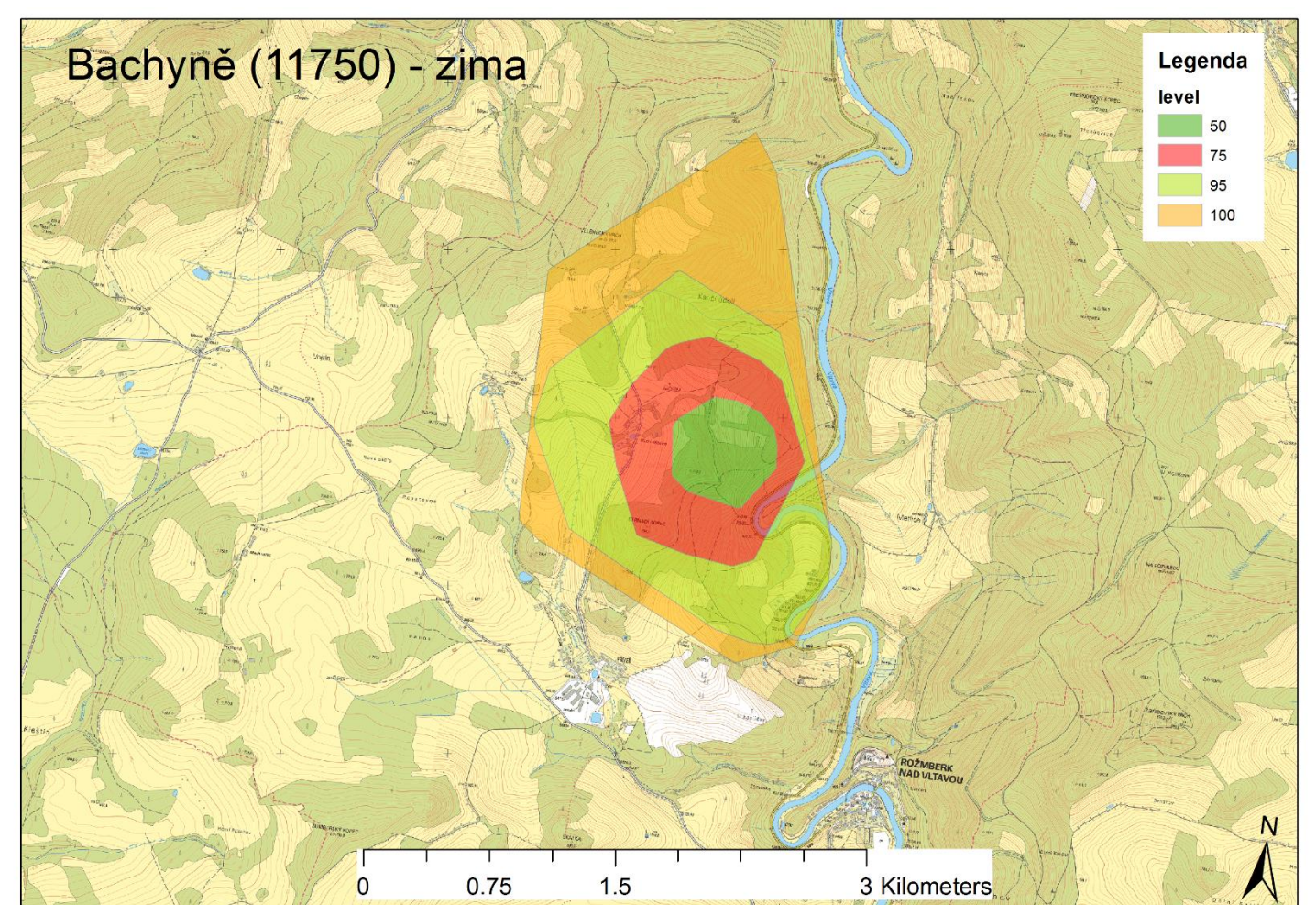
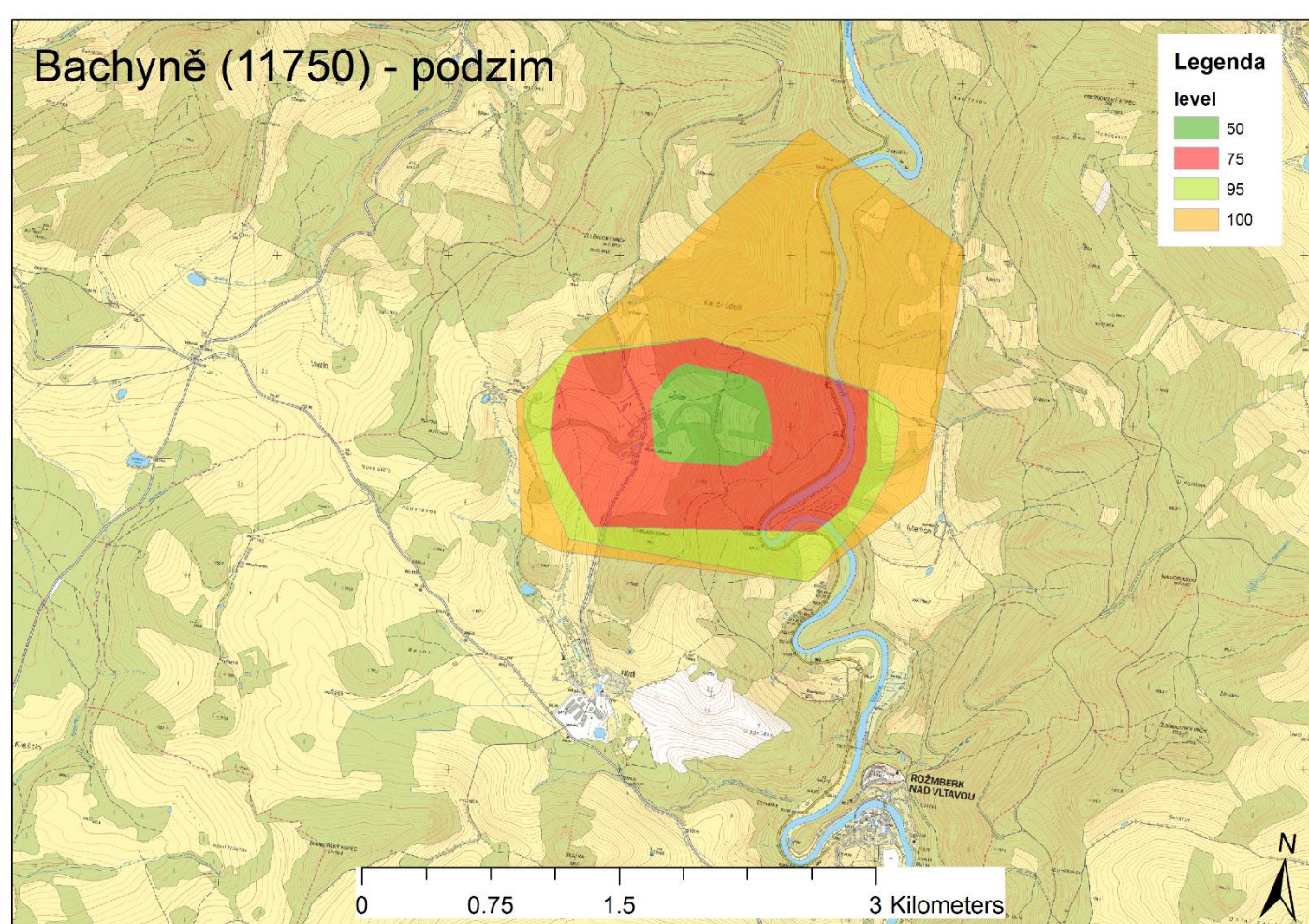
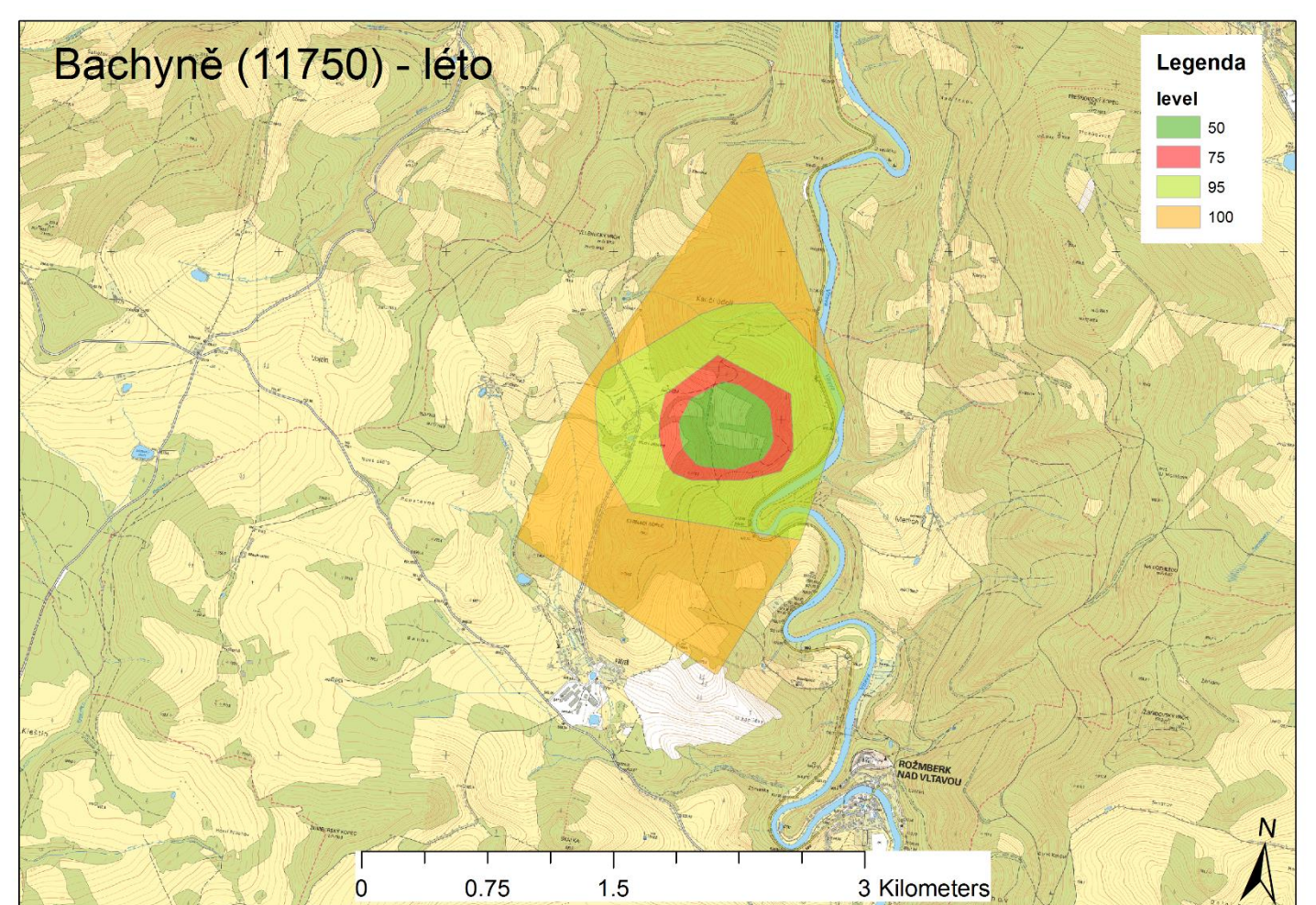
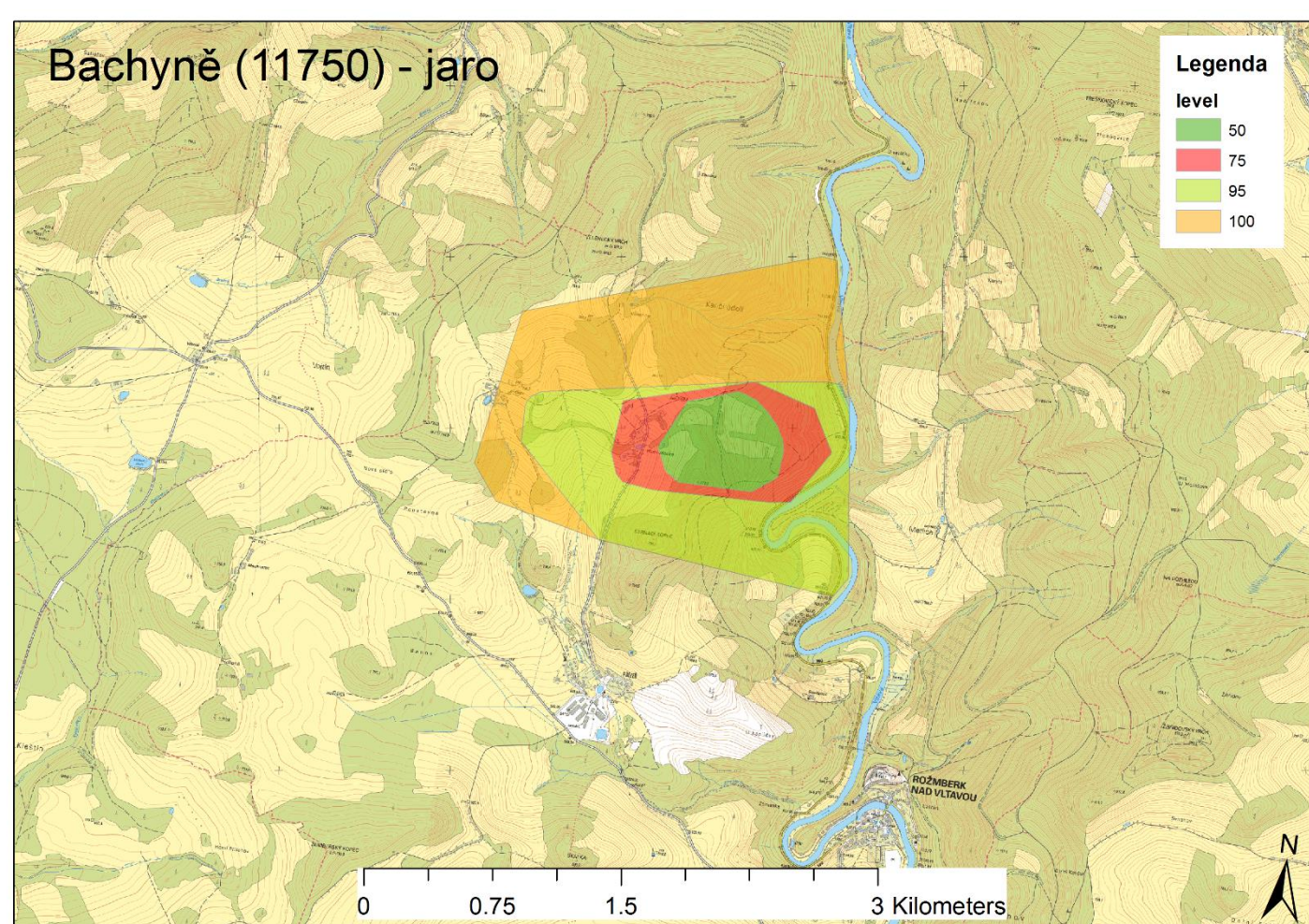
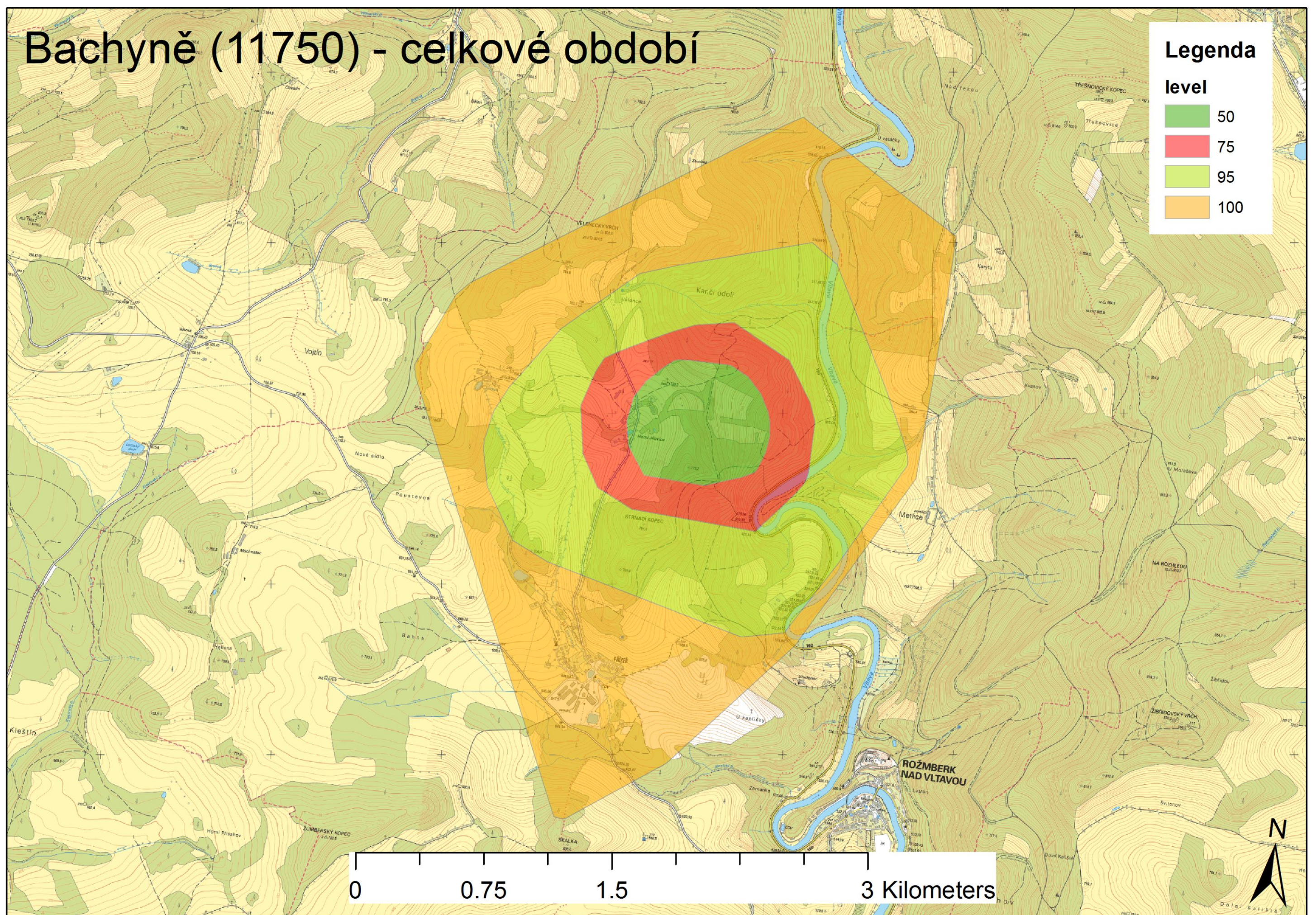
Domovské okrsky divokých prasat jsou oproti tradovaným informacím, výrazně menší. Celkový průměrný roční domovský okrsek je 3 120 ha. Nicméně 75% času tráví černá zvěř na území o velikosti 543 ha. Domovské okrsky jsou vyšší u kňourů a naopak nižší u bachyní, kdy v některých případech dosahují pouze několika stovek hektarů. Většina ze sledovaných jedinců byla v průběhu roku věrná svému domovskému okrsku, a v jednotlivých sezónách neměnila svá stávaníště.

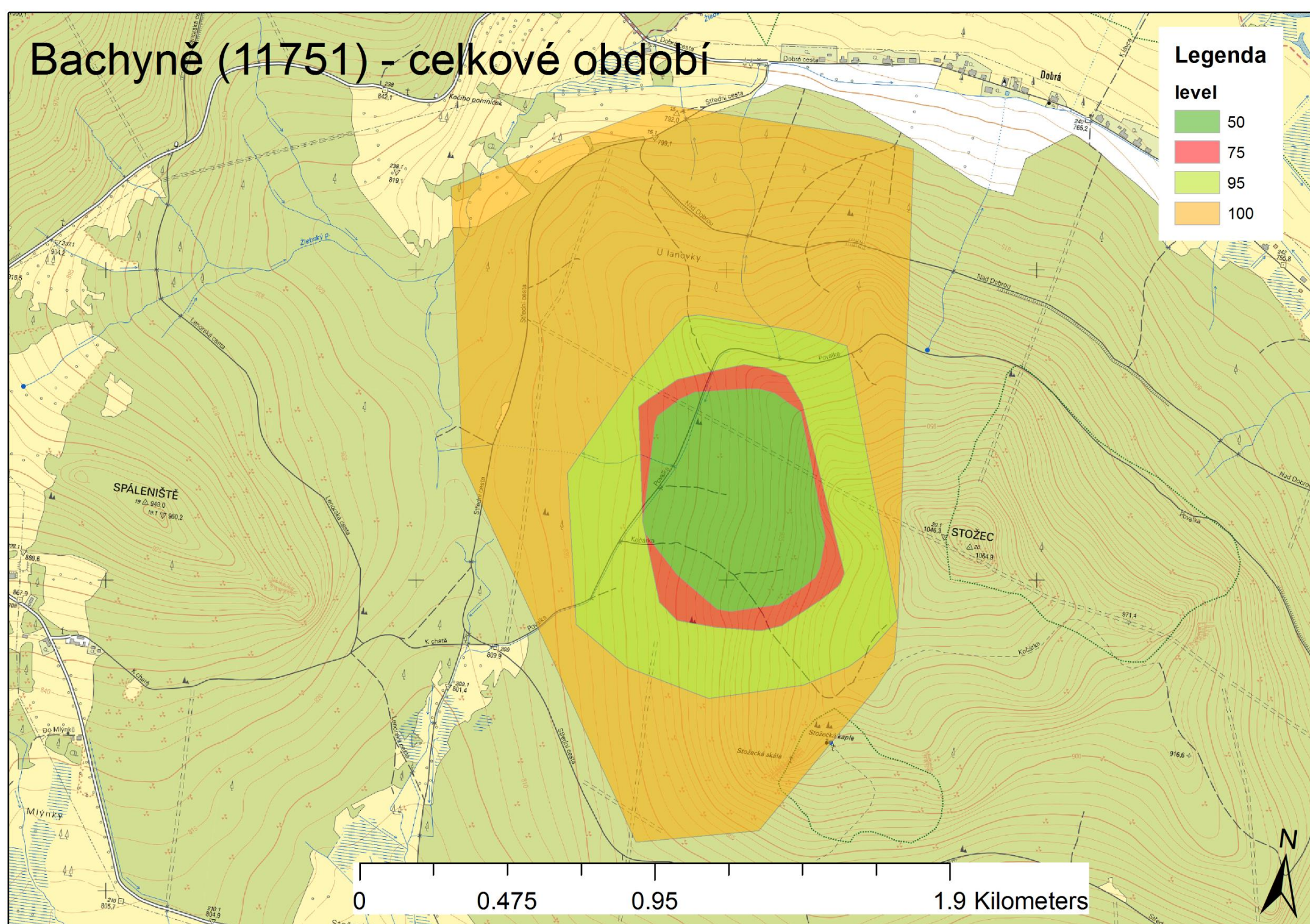
Zde jsou uvedeny průměrné roční velikosti domovských okrsků u jedinců sledovaných déle jak 1 rok.

Uplatnění mapy

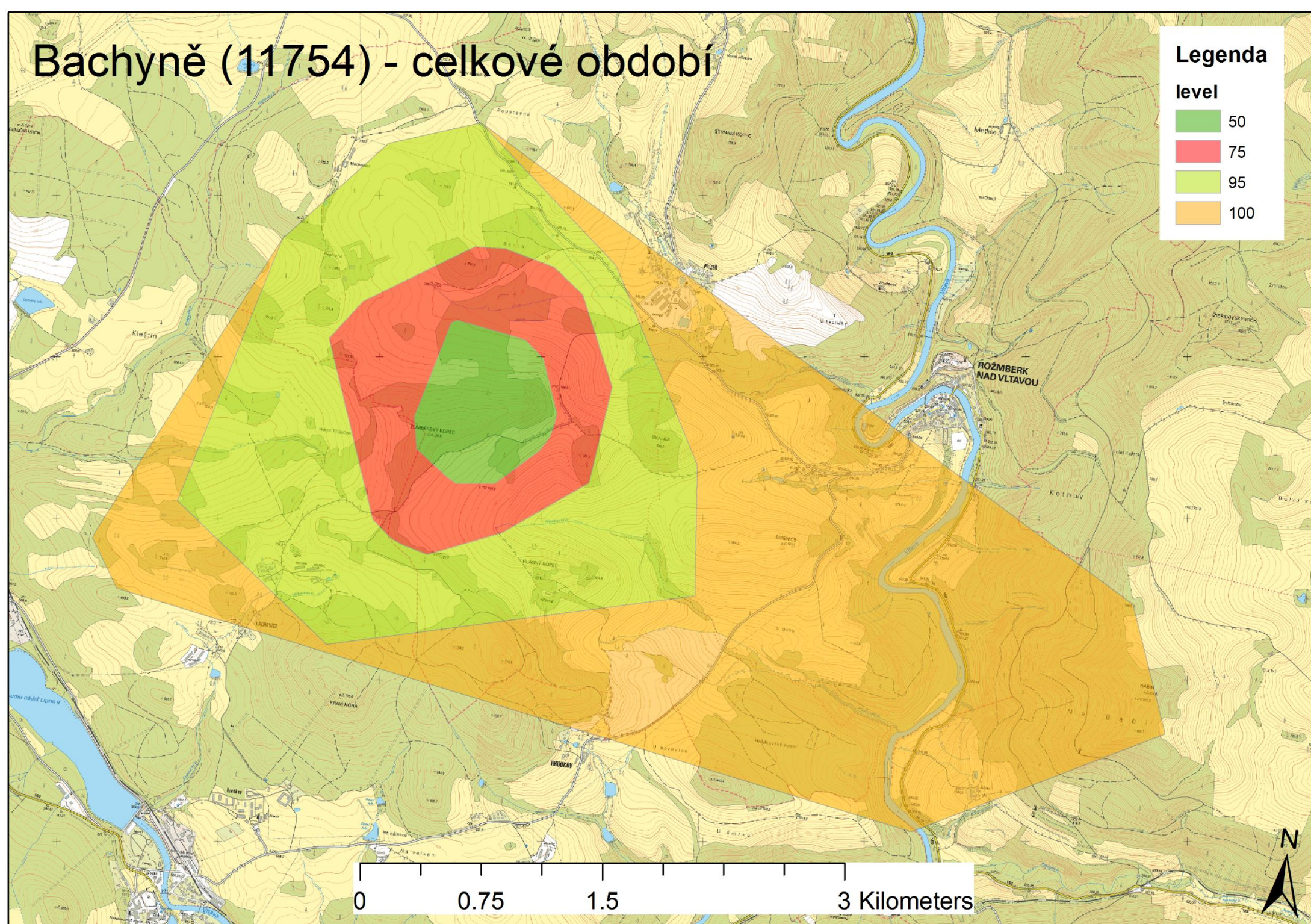
Mapa je určena pro uživatele a držitele honiteb, uživatele a držitele lesních a zemědělských pozemků a pro orgány státní správy myslivosti a životního prostředí. Mapa je poskytována bezplatně

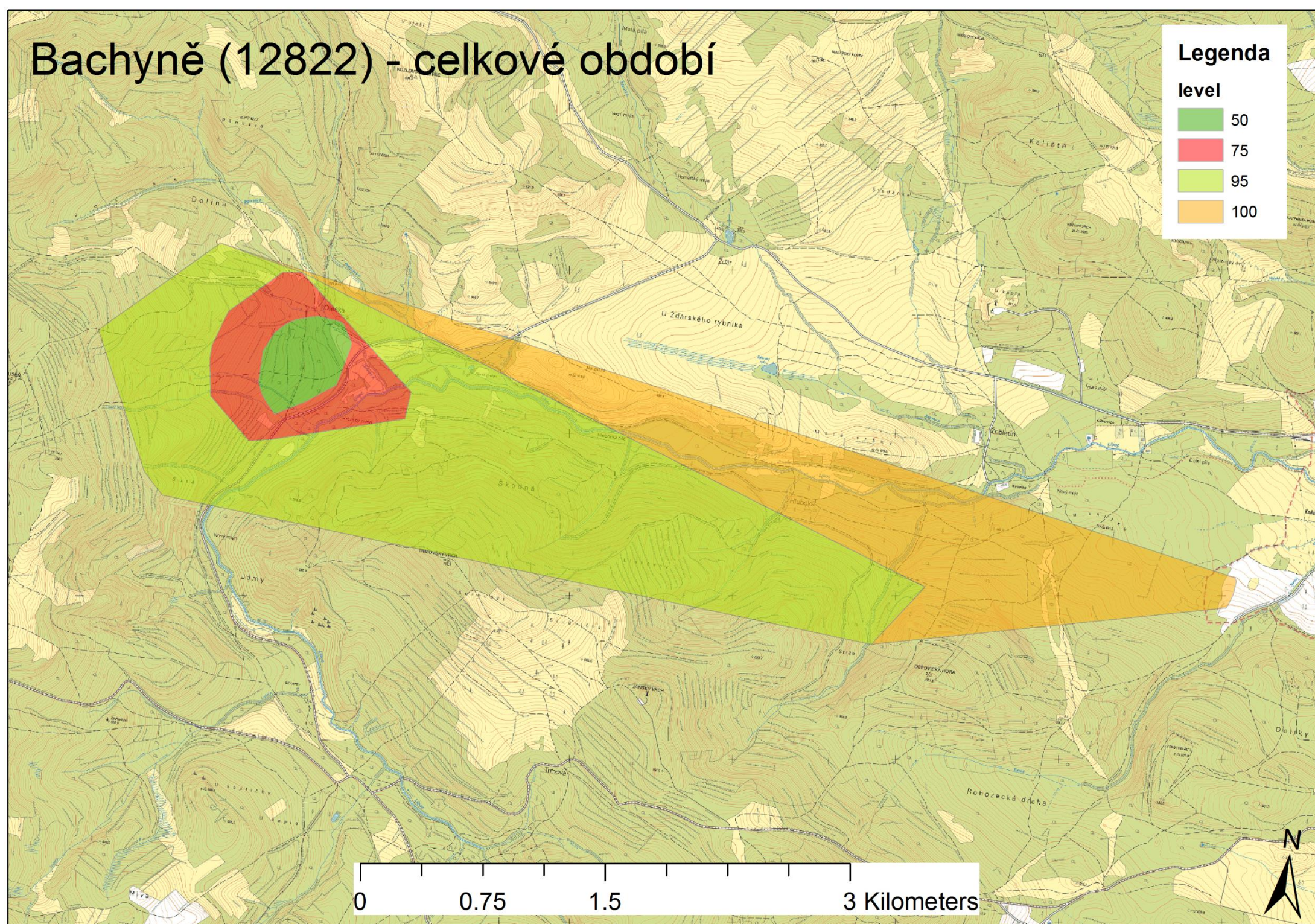
Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Vyššího Brodu (Podhůří Šumavy). Bachyně byla sledována v období 16. 1. 2013 - 25. 8. 2014. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 2309 ha; 95% 517 ha; 75% 158ha a 50% 51 ha.

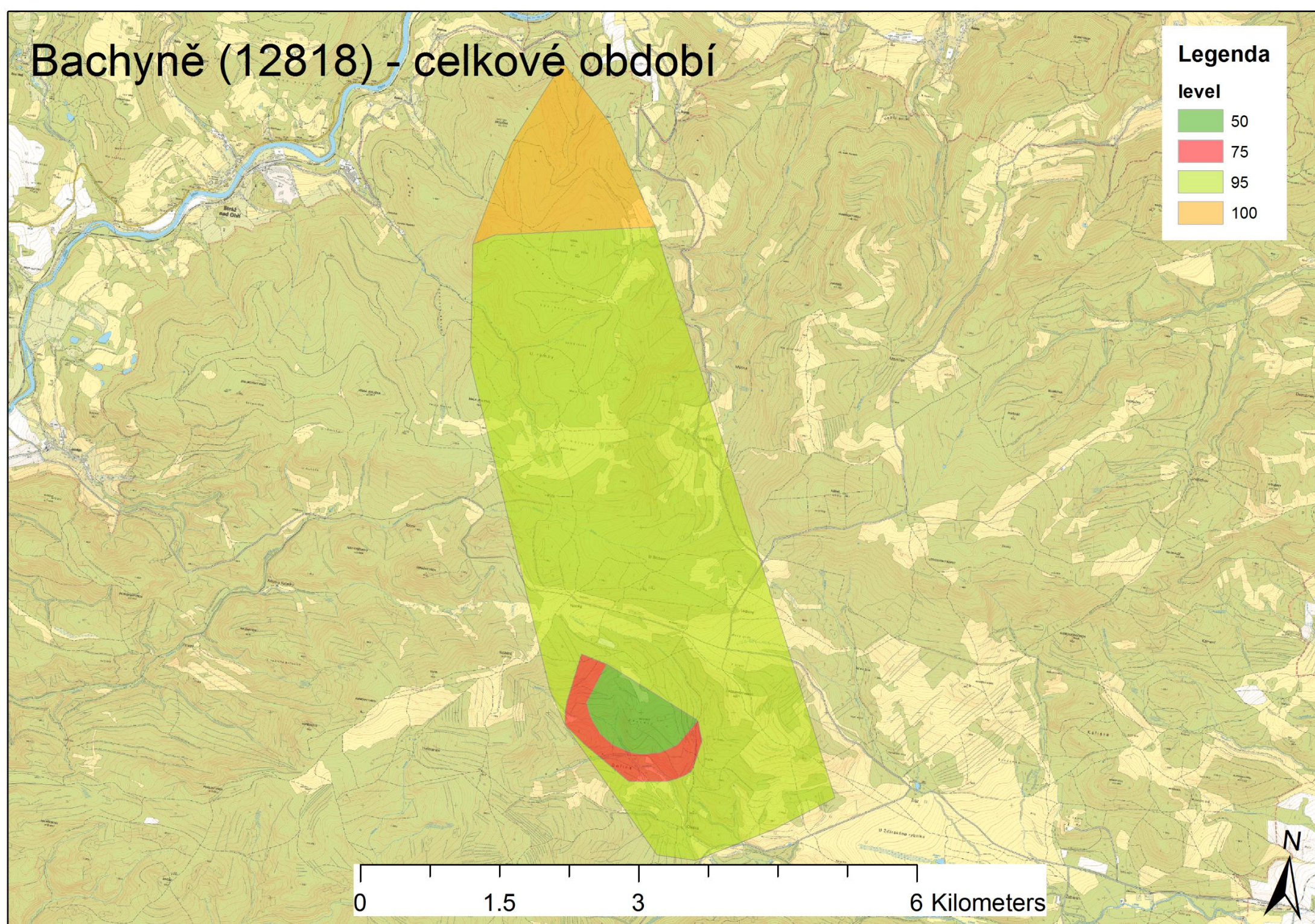
Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti NP Šumava. Bachyně byla sledována v období 27. 2. 2013 - 20. 8. 2013. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 600 ha; 95% 514 ha; 75% 329 ha a 50% 130 ha.

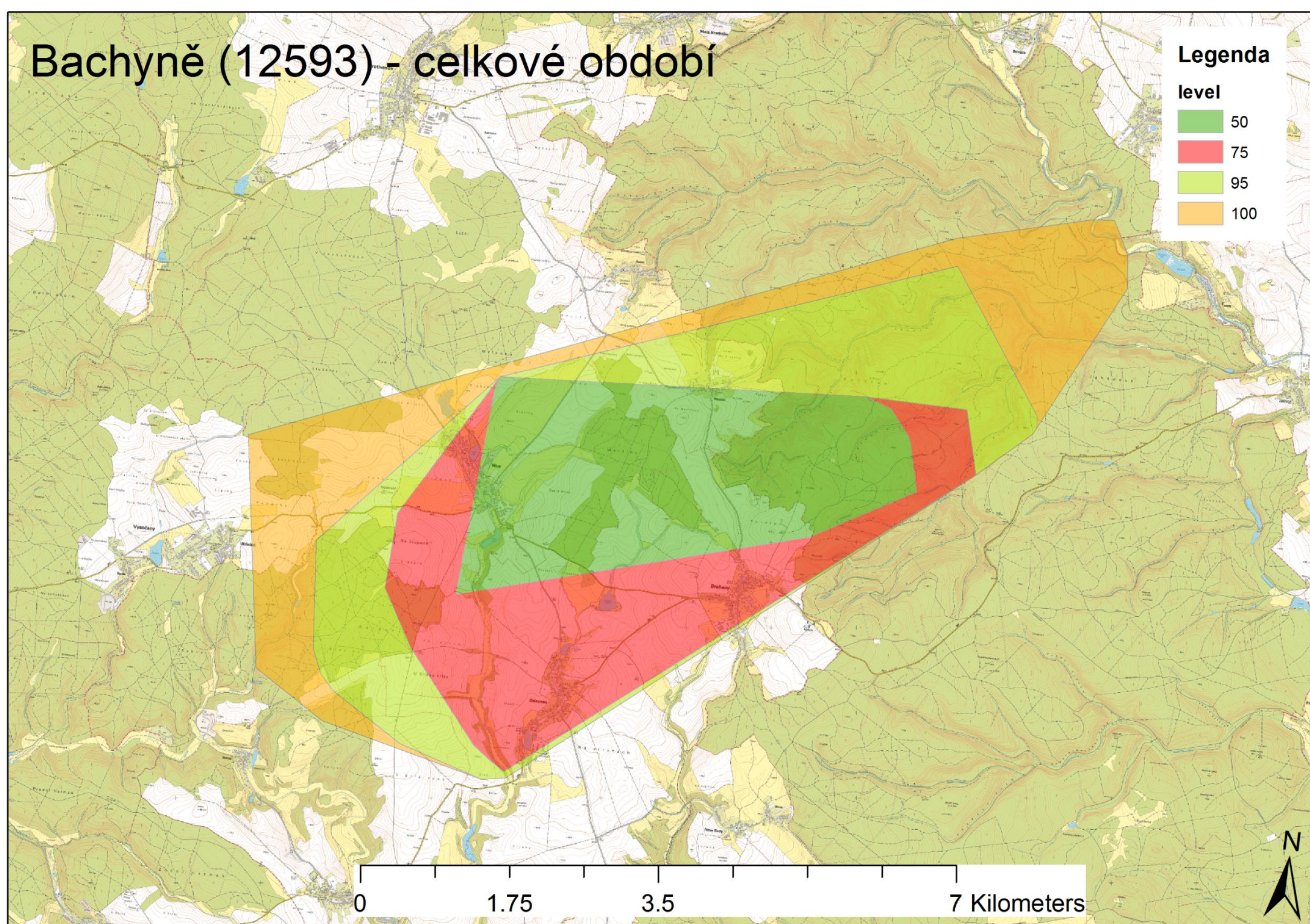
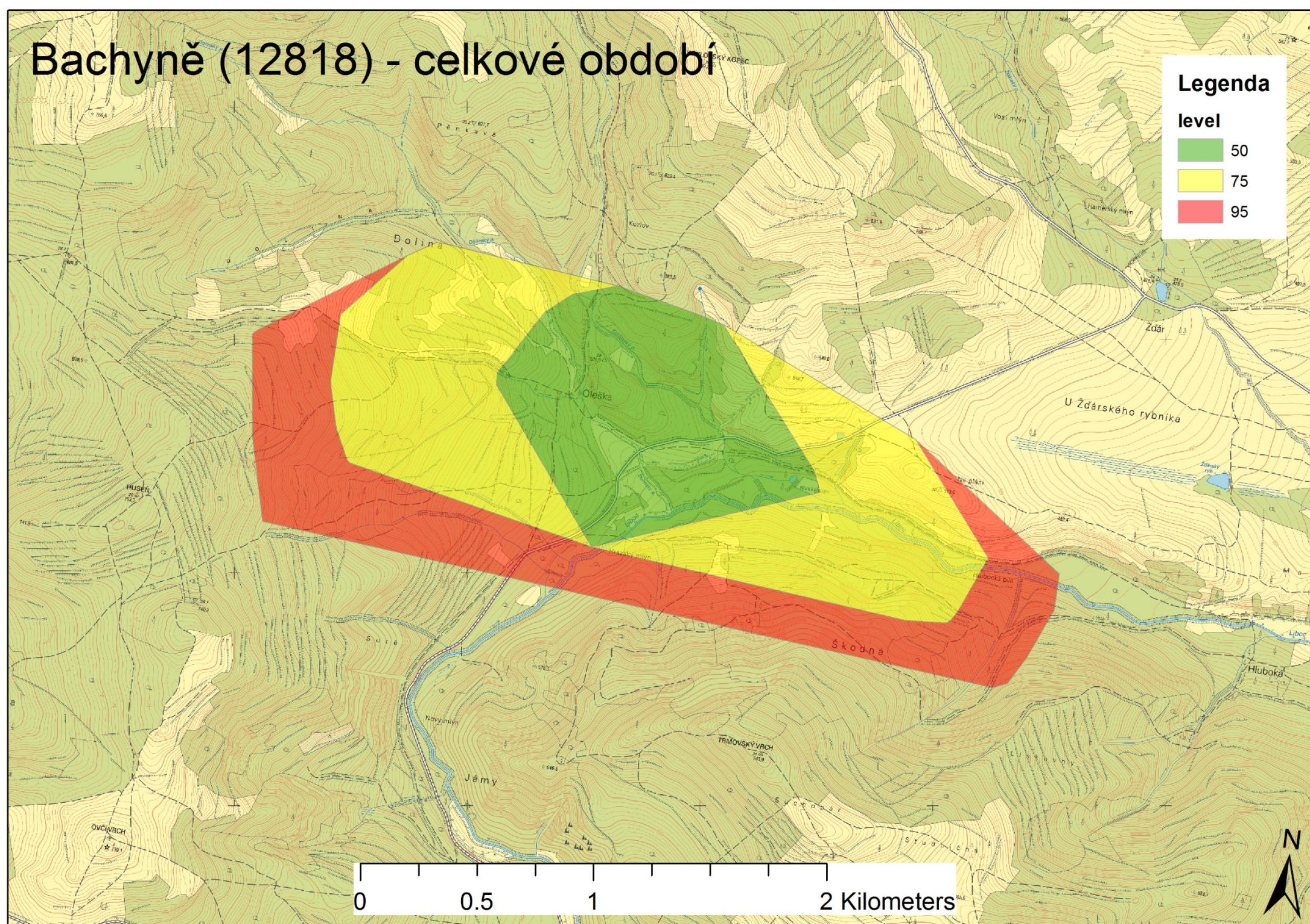
Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Vyššího Brodu (Podhůří Šumavy). Bachyně byla sledována v období 16. 1. 2013 - 25. 5. 2013. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 1583 ha; 95% 722 ha; 75% 243 ha a 50% 65 ha.

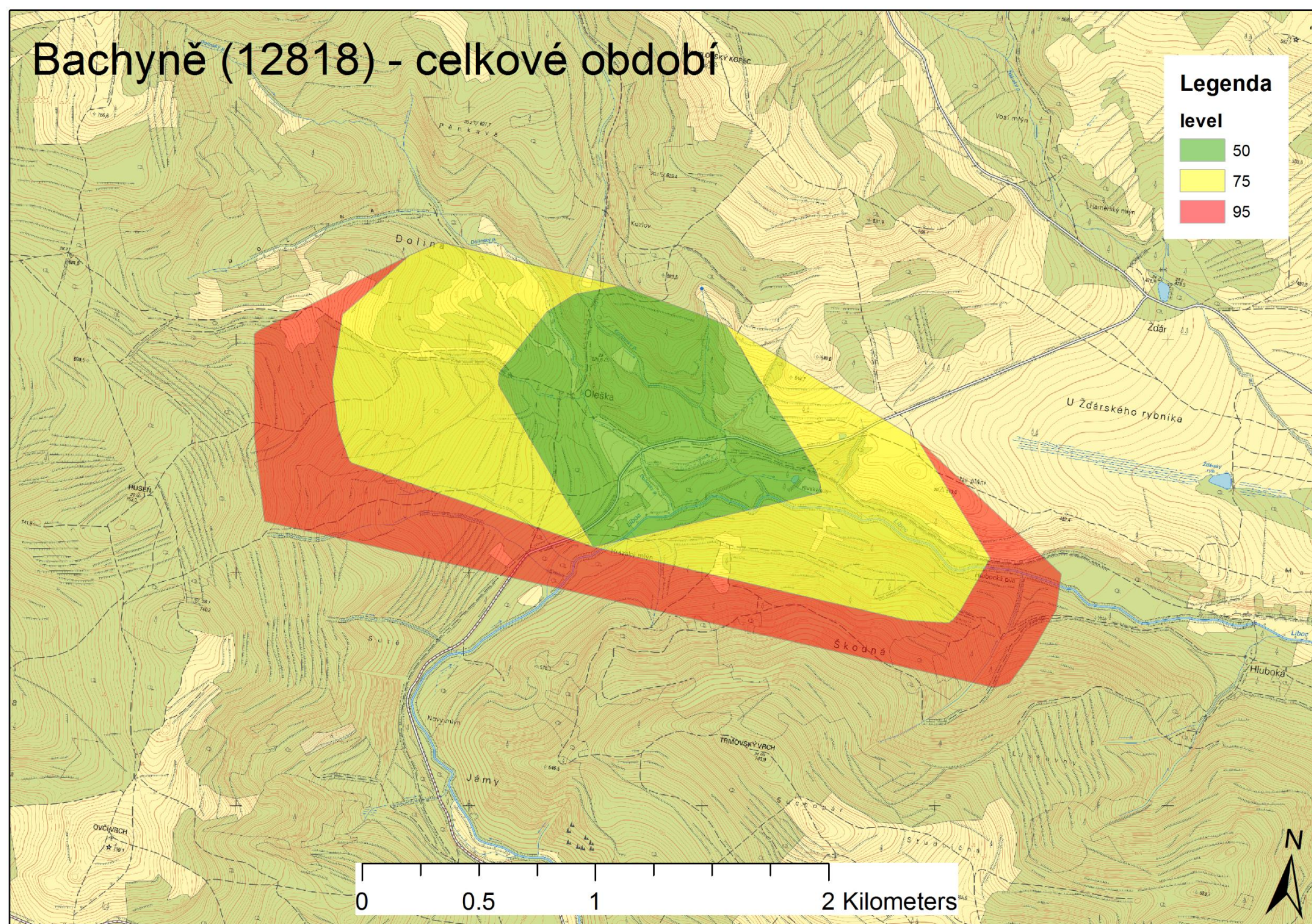

Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Doupova. Bachyně byla sledována v období 17. 7. 2013 - 15. 7. 2014. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 778 ha; 95% 527 ha; 75% 84 ha a 50% 23 ha.

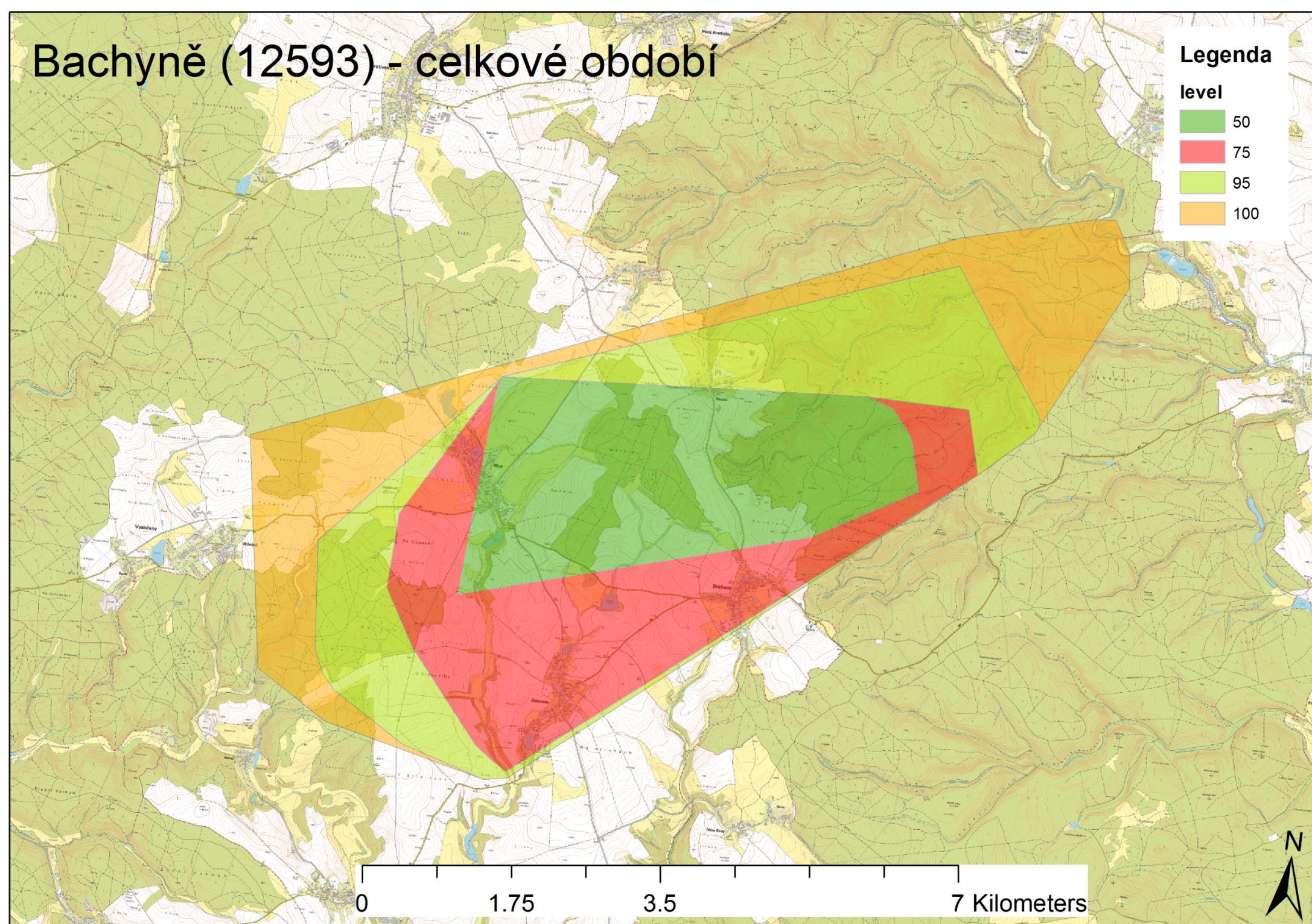

Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Doupova. Bachyně byla sledována v období 21. 2. 2014 - 16. 4. 2015. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 1823 ha; 95% 1621 ha; 75% 128 ha a 50% 62 ha.

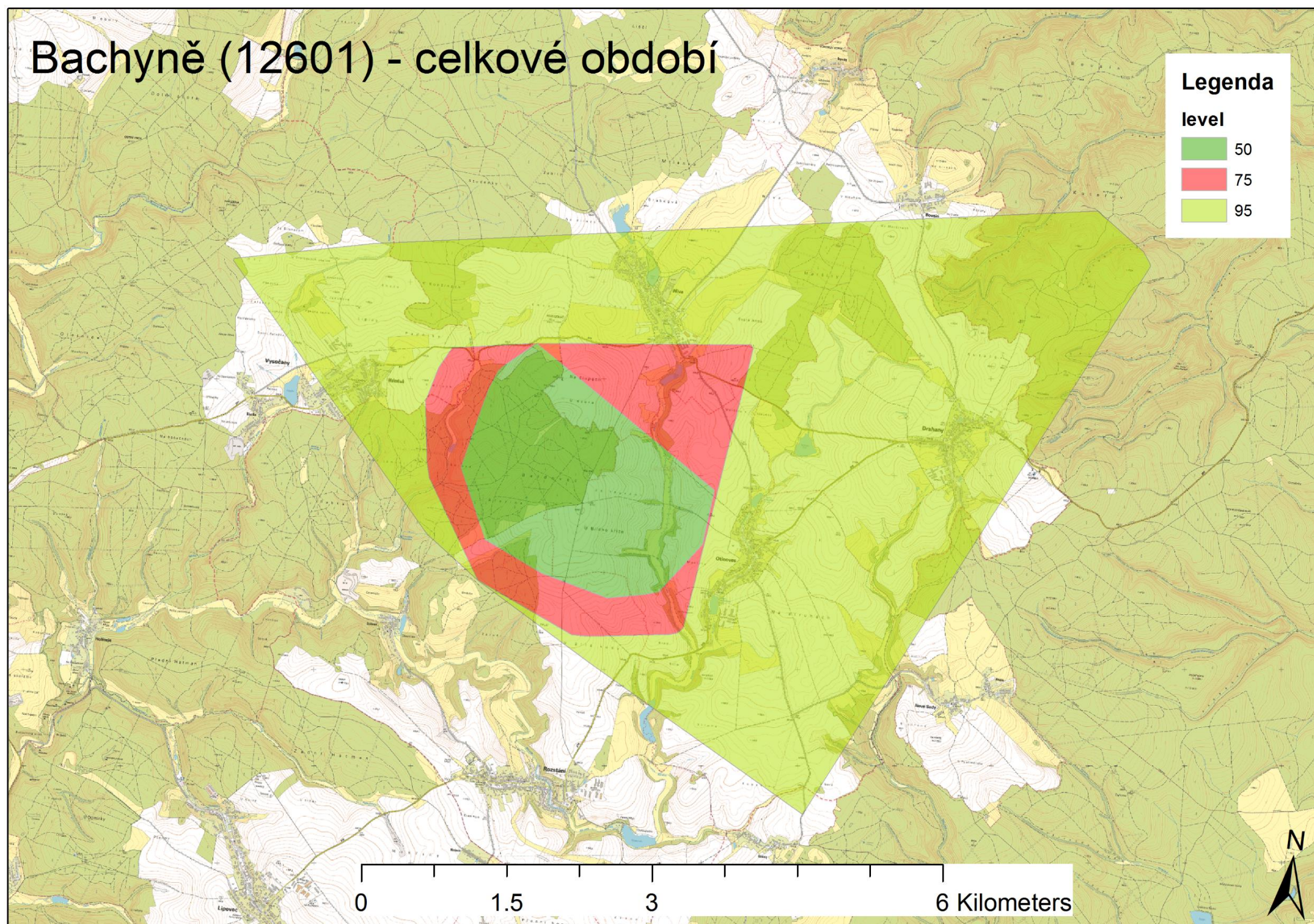

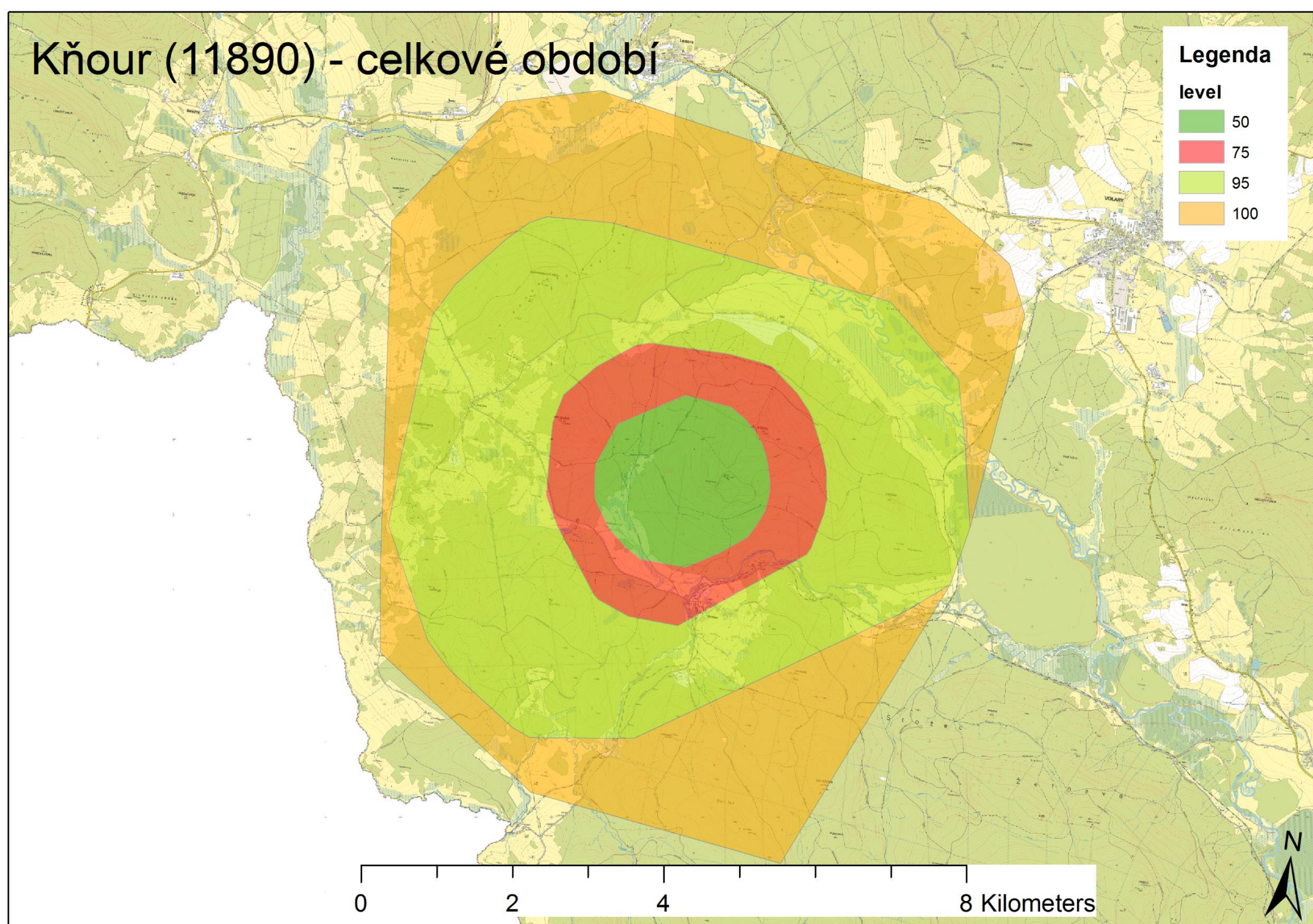
Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti NP Šumava. Bachyně byla sledována v období 17. 7. 2013 - 4. 10. 2015. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 1023 ha; 95% 388 ha; 75% 266 ha a 50% 99 ha.

Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Dražanské vrchoviny. Bachyně byla sledována v období 16. 5. 2014 - 3. 10. 2014. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 3701 ha; 95% 2846 ha; 75% 1925 ha a 50% 993 ha.

Na mapě je znázorněn MCP home range bachyně v oblasti Dražanské vrchoviny. Bachyně byla sledována v období 15. 5. 2014 - 2. 10. 2014. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 3653 ha; 95% 3331 ha; 75% 815 ha a 50% 434 ha.

Na mapě je znázorněn MCP home range kňoura v oblasti NP Šumava). Kňour byl sledován v období 4. 2. 2013 - 13. 4. 2015. Za toto období byla velikost domovského okrsku MCP 100% - 6487 ha; 95% 4005 ha; 75% 1061 ha a 50% 400 ha.